

3.5 Centra dojížděky do škol

Ze 13 vybraných center dojížděky Olomouckého kraje největší počet žáků, studentů a učňů dojíždí do škol v Olomouci. Po srovnání dojíždějících a vyjíždějících do škol vidíme, že první čtyři místa jsou shodná a obsazují je Olomouc, Přerov, Prostějov a Šumperk. Jsou to okresní města Olomouckého kraje, páté okresní město Jeseník se řadí na sedmé místo v počtu dojíždějících do škol, stejné místo zaujímá i v saldu dojížděky.

Když se podíváme na saldo dojížděky do škol, všimneme si, že se Hranice kvůli vysokému počtu vyjíždějících z centra (umístění na pátém místě) řadí na devátou pozici v saldu dojížděky.

V porovnání s rokem 1991 se ve všech okresech Olomouckého kraje změnilo saldo dojížděky. Srovnat můžeme jen tři okresy, protože během let 1991 a 2001 došlo k administrativním změnám (v roce 1991 byl okres Jeseník součástí okresu Šumperk). Nejvíce se změnilo saldo dojížděky v okrese Přerov (o 102,4 %). Došlo tady k poklesu počtu jak vyjíždějících tak dojíždějících do obce. Další výrazná změna salda dojížděky je v okrese Olomouc (o 100,4 %). V okrese Olomouc poklesl počet vyjíždějících z obce (- 5,2 %) a počet dojíždějících do obce se zvýšil (o 10,0 %). V okrese Prostějov došlo k opačné změně – počet vyjíždějících se změnil minimálně (o 0,2 %), ale výrazně poklesl počet dojíždějících do obce (o 20,1 %).

Podle počtu obsazených míst ve školách se na prvních třech pozicích umístila města Olomouc, Lipník nad Bečvou a Šumperk. Na 1 000 žáků, studentů a učňů bydlících v centru Olomouce připadá 1 538 obsazených míst ve školách, což znamená, že v Olomouci je o polovinu více obsazených míst ve školách než v tomto městě žije studujících.

Tab. 3.8 Bilance dojížděky do škol v centrech dojížděky

Kraj, centrum dojížděky	Dojíždějící do centra			Vyjíždějící z centra				Saldo dojížděky do škol	Počet obsazených míst ve školách ¹⁾	
	celkem	muži	ženy	celkem	z toho v rámci ČR				celkem	na 1000 žáků, studentů a učňů ²⁾
					celkem	muži	ženy			
Kraj celkem	43 467	21 048	22 419	46 467	46 032	23 318	22 714	-2 565	113 727	978
Olomouc	12 642	4 819	7 823	2 614	2 523	1 395	1 128	10 119	28 924	1 538
Přerov	3 921	1 761	2 160	1 681	1 640	881	759	2 281	10 772	1 269
Prostějov	3 319	1 515	1 804	1 646	1 601	790	811	1 718	10 146	1 204
Šumperk	3 248	1 618	1 630	1 073	1 040	551	489	2 208	7 566	1 412
Zábřeh	1 835	975	860	794	778	388	390	1 057	3 923	1 369
Hranice	1 517	891	626	1 041	1 027	525	502	490	4 402	1 125
Jeseník	1 345	637	708	615	603	336	267	742	3 177	1 305
Lipník nad Bečvou	1 325	1 020	305	526	525	227	298	800	2 530	1 462
Mohelnice	1 059	645	414	543	540	263	277	519	2 431	1 271
Uničov	1 027	573	454	622	616	317	299	411	2 829	1 170
Šternberk	1 025	559	466	810	805	411	394	220	2 677	1 090
Litovel	990	542	448	567	565	280	285	425	2 279	1 229
Konice	415	215	200	227	227	126	101	188	748	1 336

¹⁾ počet žáků, studentů a učňů bydlících v centru plus dojíždějící do škol

²⁾ bydlících v centru

Struktura dojíždějících do škol v centrech dojížděky je různorodá a ovlivněná rozmístěním škol a internátů. Největší podíl osob cestujících do škol více než hodinu je v Lipníku nad Bečvou (22,8 %), naopak časově nejkratší cestu do škol mají učni a studenti z Konice. V Konici více než tři čtvrtiny školáků cestuje méně jak 30 minut. Vnitroobecní dojížděka je nejvýraznější v Olomouci, kde 15 367 žáků a studentů dojíždí nebo dochází do škol, z toho polovina cesta trvá méně jak čtvrt hodinu.

Tab. 3.9 Dojížd'ka do škol do center podle času stráveného na cestě

Kraj, centrum dojížd'ky	Dojíždějící do centra celkem	Struktura dojíždějících do centra v % podle času denní dojížd'ky					Dojíždějící uvnitř centra celkem	Struktura dojíždějících v centru v % podle času denní dojížd'ky		
		do 14 minut	15 - 29 minut	30 - 44 minut	45 - 59 minut	60 minut a více vč. nezj.		do 14 minut	15 - 29 minut	30 minut a více vč. nezj.
Kraj celkem	43 467	22,4	32,3	19,7	14,3	11,4	65 303	63,1	29,6	7,3
Olomouc	12 642	19,2	26,7	18,4	18,9	16,7	15 367	50,5	36,1	13,3
Přerov	3 921	11,7	28,9	27,6	17,4	14,4	6 559	62,1	29,5	8,4
Prostějov	3 319	11,3	37,5	29,9	14,7	6,7	6 595	55,7	36,8	7,5
Šumperk	3 248	15,2	31,8	25,1	17,5	10,4	3 956	59,6	33,4	7,0
Zábřeh	1 835	15,0	37,5	22,4	14,7	10,3	1 938	63,8	30,0	6,2
Hranice	1 517	20,6	36,5	18,7	12,7	11,4	2 705	58,0	36,9	5,1
Jeseník	1 345	17,8	30,5	21,2	19,0	11,6	1 659	62,0	31,6	6,3
Lipník nad Bečvou	1 325	16,2	26,3	16,8	17,9	22,8	1 144	67,0	27,7	5,2
Mohelnice	1 059	18,6	32,3	23,9	13,6	11,6	1 304	76,6	20,1	3,3
Uničov	1 027	11,9	33,9	25,9	17,0	11,3	1 761	76,1	21,4	2,4
Šternberk	1 025	18,0	35,5	25,2	14,2	7,1	1 609	59,5	35,4	5,0
Litovel	990	11,6	31,1	27,0	17,8	12,5	1 208	58,8	35,3	6,0
Konice	415	32,5	49,9	14,2	2,7	0,7	329	61,4	33,1	5,5

Největší podíl dětí starších 15 let dojíždějících do škol do center je v Olomouci (91,1 %). V Olomouci je nejvíce středních či vyšších škol (27) ze všech center. V Olomouci je jediná vysoká škola v regionu – Univerzita Palackého, která má 7 fakult. Naopak v Konici, kde je jenom jedna střední škola (gymnázium), největší skupinu dojíždějících tvoří děti 6 – 14 leté (78,6 %), z toho téměř všichni dojíždějí denně a v rámci okresu.

Tab. 3.10 Dojížd'ka do škol do center dojížd'ky podle věku dojíždějících a frekvence dojížd'ky, počty středních škol a učilišť

Kraj, centrum dojížd'ky	Dojíždějící do centra celkem	Podíl dojížd. z jiné obce okresu (v %)	Podíl dojíždějících (v %) ve věku		Podíl dojíždějících (v%)		Saldo denní dojížd'ky	Počet škol ¹⁾			
			6 - 14 let	15 let a více vč. nezj.	denně	týdně		SOU	SOŠ	G	VOŠ
Kraj celkem	43 467	64,9	32,7	67,3	76,0	17,8	-301	43	47	20	8
Olomouc	12 642	34,9	8,9	91,1	49,7	36,1	5 130	9	9	4	5
Přerov	3 921	63,6	22,2	77,8	86,0	11,6	2 556	5	8	2	1
Prostějov	3 319	82,6	23,5	76,5	91,0	7,3	2 275	6	8	3	-
Šumperk	3 248	83,8	23,6	76,4	83,9	13,6	2 425	2	6	1	1
Zábřeh	1 835	82,9	32,0	68,0	84,5	13,1	1 101	2	2	1	1
Hranice	1 517	57,4	29,6	70,4	74,0	22,9	499	1	4	1	-
Jeseník	1 345	68,7	23,9	76,1	71,0	23,6	842	3	3	1	-
Lipník nad Bečvou	1 325	67,3	21,0	79,0	84,0	13,9	764	2	2	1	-
Mohelnice	1 059	69,2	33,3	66,7	78,8	19,0	506	2	2	-	-
Uničov	1 027	76,5	19,6	80,4	90,0	8,1	553	2	3	1	-
Šternberk	1 025	66,0	42,8	57,2	74,9	22,6	260	2	-	1	-
Litovel	990	81,8	31,3	68,7	89,9	7,6	507	1	-	1	-
Konice	415	98,3	78,6	21,4	99,5	-	271	-	-	1	-

¹⁾ SOU = střední odborná učiliště, SOŠ = střední odborné školy, G = gymnázia, VOŠ = vyšší odborné školy

Podíl dojíždějících do škol podle věku

